

V712: Veileder for konsekvensanalyser

05.11.2018

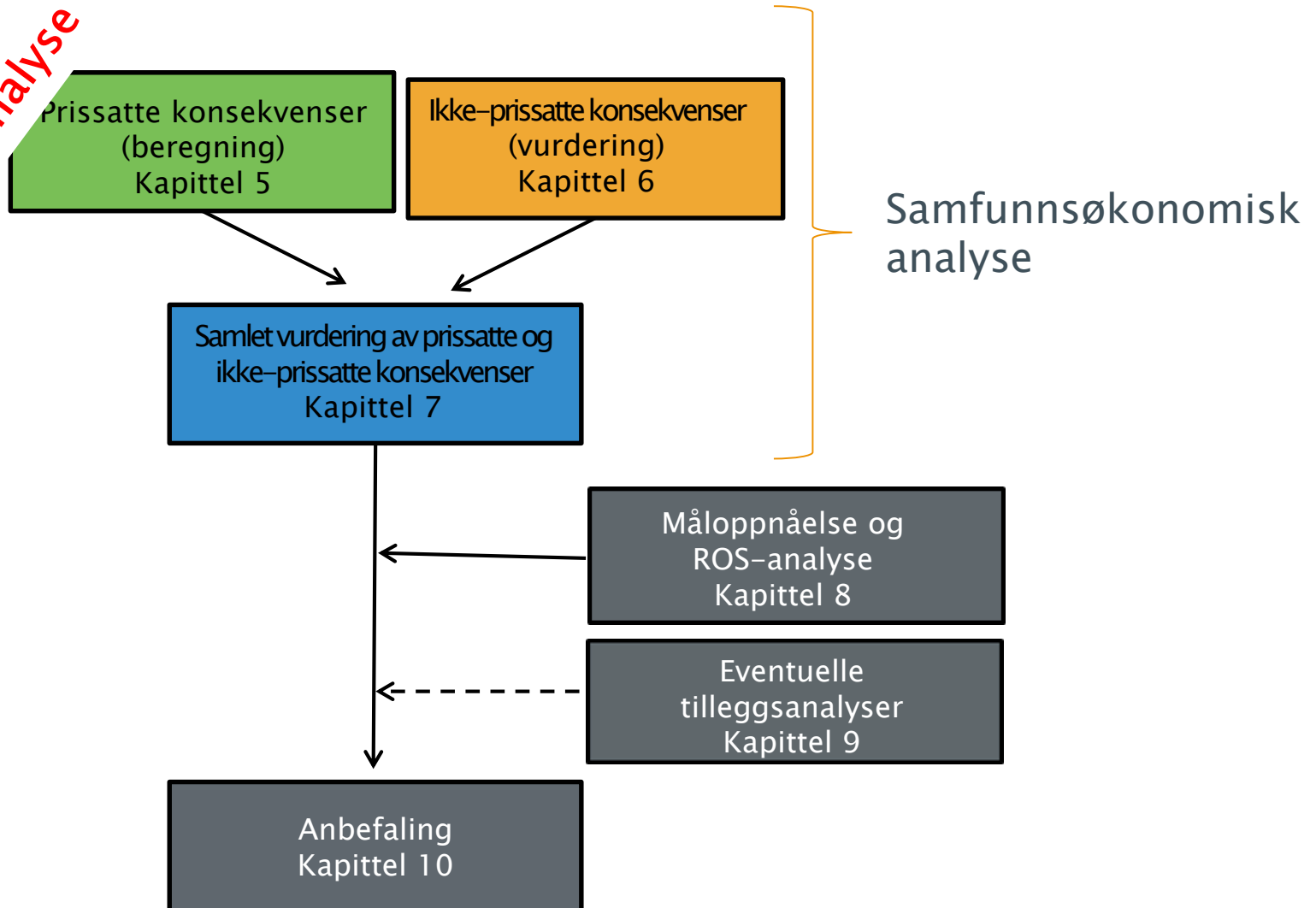
Anne Kjerkreit, Statens vegvesen Vegdirektoratet

Teknologidagene 2018

Hovedgrepet i metoden - *uendret*

Nytte-kostnadsanalyse

Hovedendringer prissatte konsekvenser

- I. Større fokus på presentasjon av usikkerhet
- II. Ny farts- og drivstoffmodell
- III. Metodikk for CO₂-virkning av arealbeslag

Prissatte konsekvenser; endringer

(I) Større fokus på presentasjon av usikkerhet

- Følsomhetsanalyser

- Anleggskostnad

- (+/- nøyaktighetskravet til kostnadsovervåking, 10 %, 25 %, 40 %)

- Trafikkvekst

Årlig trafikkvekst	Nedre grense usikkerhet	Øvre grense usikkerhet
0%	0%	0%
1%	0%	1,7%
2%	0%	3,1%
3%	0%	4,4%

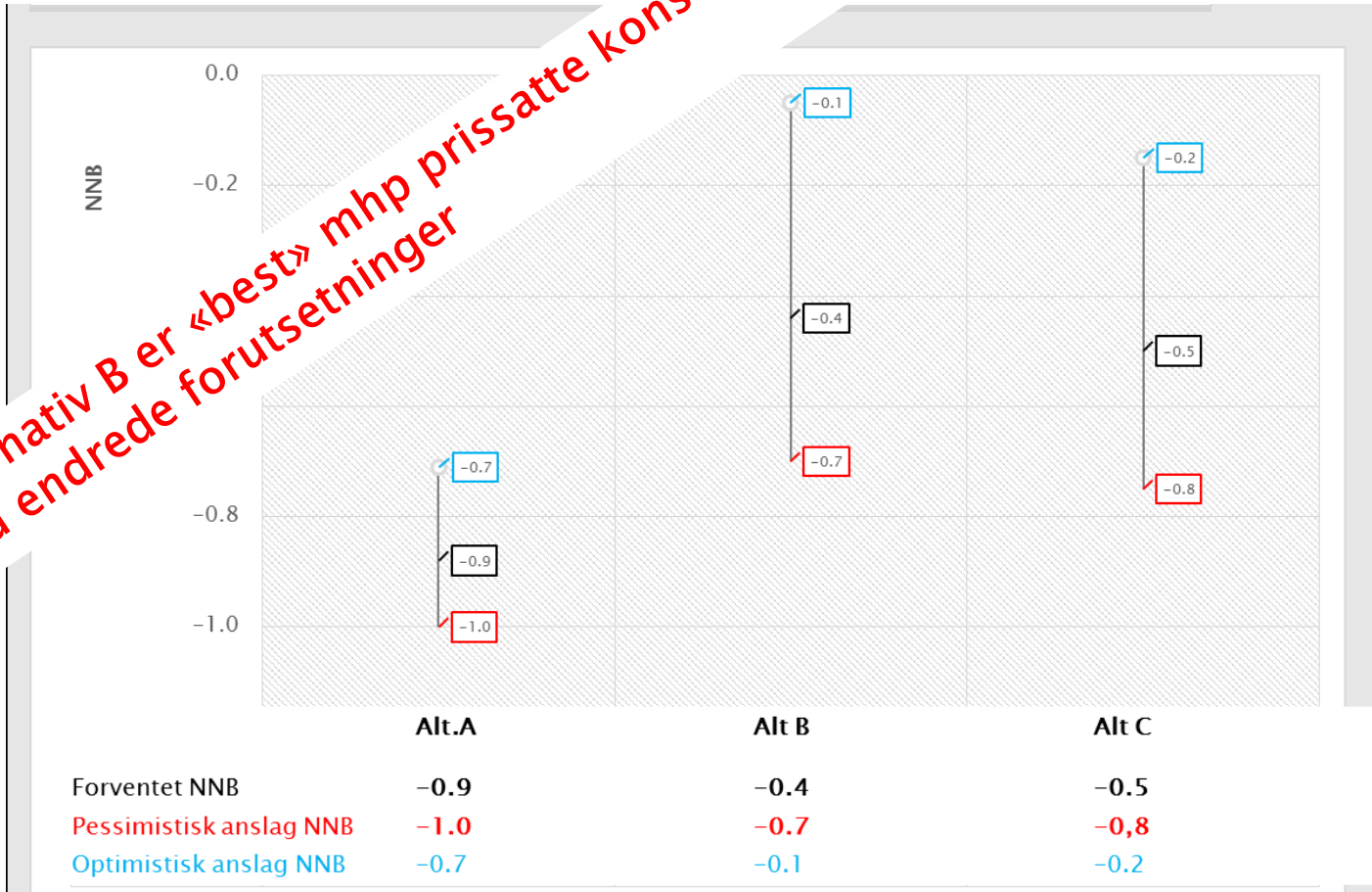
- Kombinert bruk av anleggskostnad og trafikkvekst

Hensikt: Vise hvor «robuste» resultatene er.

Prissatte konsekvenser; endringer

Eksempel: presentasjon av følsomhetsberegninger

Alternativ B er «best» mhp prissatte konsekvenser også ved endrede forutsetninger

Presentasjon av nytte-kostnadsanalysen

- Presentasjonen tar utgangspunkt i EFFEKT-utskriftene.

Konsekvenstema	Alt A	Alt B
Trafikant- og transportbrukernytte		
Operatørnytte		
Budsjettvirkning		
Støy- og luftforurensning		
Klimagassutslipp		
Restverdi		
Skattekostnad		
Netto nytte (NN)		
Netto nytte per budsjettkrone (NNB)		
<i>Tilleggsopplysninger:</i> • Internrente• Anleggskostnad		

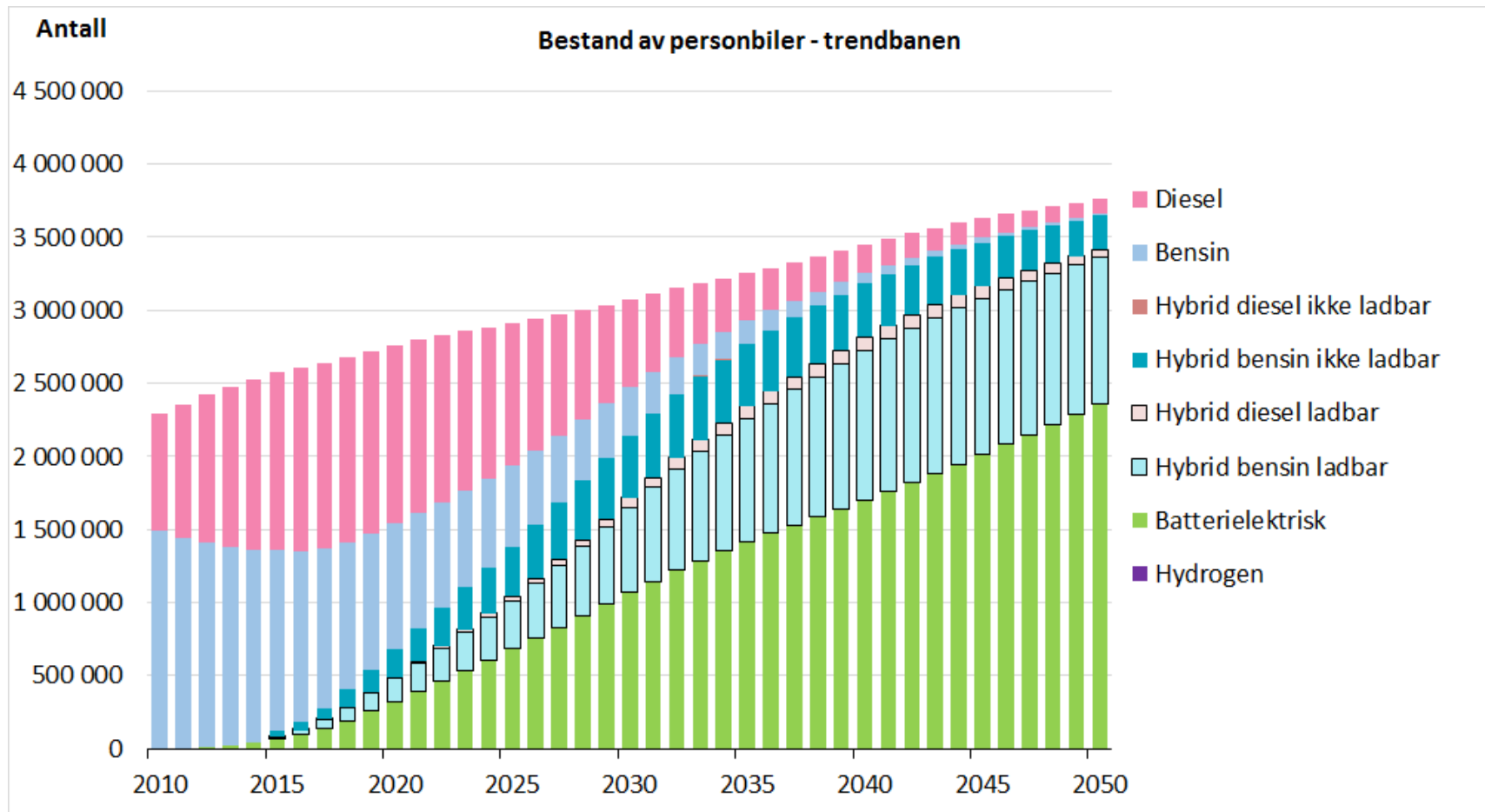
Oppgi også forklarende enheter; eks:

- Endring hardt skadde og drepte
- Endring tonn CO₂
- Endring i reisetid mellom hoveddestinasjoner

Prissatte konsekvenser; endringer

(II) Ny farts- og drivstoffmodell m framtidig bilpark

Bedre beregning av drivstofforbruk og utslipp

(III) CO₂-virkning av tiltakene; metodeutvikling

- CO₂-virkning av:
 - Transport
 - Drift- og vedlikehold
 - Bygging
 - *Beslag av areal (skog, jordbruksareal og myr)*

Grov metode som tar utgangspunkt i arealbeslag av

- Skog (høy, lav og middels bonitet)
- Jordbruk
- Myr

Kg/m²

-
-
- NB! *Skog inngår ikke lengre i det ikke-prissatte temaet «naturressurser».*
 - CO₂ virkning av forbruk av skogsareal vil inngå som prissatt konsekvens.
 - Erstatning til grunneier ligger inne i investeringskostnad
 - Virkninger av skog på friluftsliv, landskapsbilde og naturmangfold vurderes som ikke-prissatt konsekvens.

Ikke-prissatte konsekvenser

Fremdeles fem miljøtema. Tydelig avgrensning

- **Landskapsbilde** det romlige og visuelle landskapet
- **Friluftsliv/by- og bygdeliv** landskapet slik folk oppfatter og bruker det
- **Naturmangfold** det økologiske landskapet
- **Kulturarv** det kulturhistoriske landskapet
- **Naturressurser** produksjonslandskapet

Opprydning mellom ikke-prissatte og prissatte temaer.

Ikke-prissatte konsekvenser

Pedagogisk inndeling i 3 trinn

Trinn 1

Delområder/
lokalitetsnivå

- Inndeling i delområder
- Vurdering av verdi
- Vurdering av tiltakets påvirkning
- Konsekvens for delområdet

Trinn 2

Hele linjer
(alternativene)

- Sammenstilling av konsekvens for hvert alternativ
- Rangering av hvilke alternativer som er best og dårligst for fagtemaet

Trinn 3

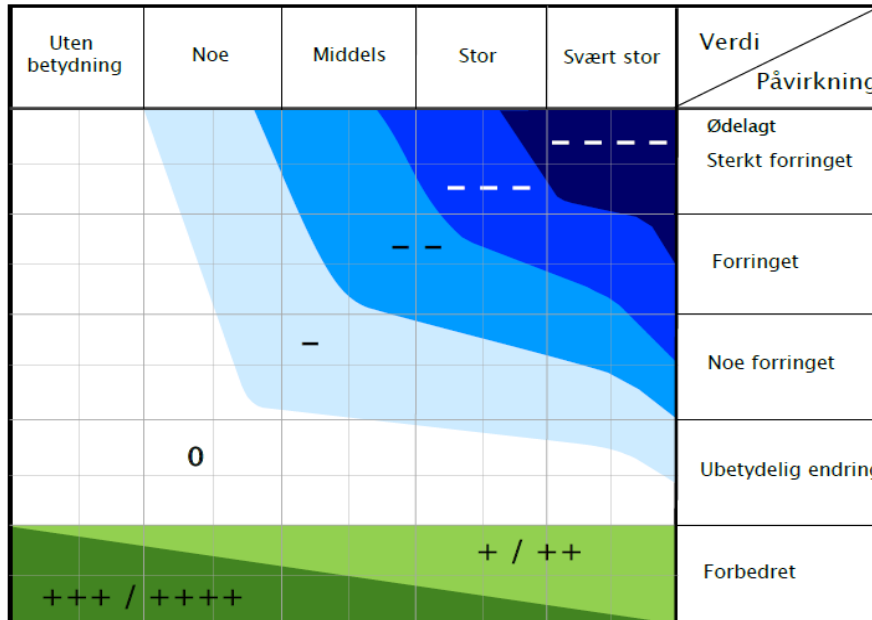
Hele linjer – flerfaglig

- Sammenstilling av konsekvens for ikke-prissatte temaer
- Rangering av hvilke alternativer som er best og dårligst for ikke-prissatte

Trinn 1

Konsekvens for delområder, veiledningstabell

Ny konsekvensvifte med veiledningstabell!

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (----)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (--)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / +++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Trinn to og tre

Trinn 2 (konsekvens for alternativet)

Kritisk negativ konsekvens
Svært stor negativ konsekvens
Stor negativ konsekvens
Middels negativ konsekvens
Noe negativ konsekvens
Ubetydelig konsekvens
Positiv konsekvens
Stor positiv konsekvens

NY skala, 8-delt.
«Trafikklys-farger»

Utgangspunktet:

- Hvor store er den samlede skaden/forbedringen
- Hvor stor del av har konflikter?
- Veier noen delområder mer enn andre?

Dokumentér!

Trinn 3 (samlet ikke-prissatt)

Kritisk negativ konsekvens
Svært stor negativ konsekvens
Stor negativ konsekvens
Middels negativ konsekvens
Noe negativ konsekvens
Ubetydelig konsekvens
Positiv konsekvens
Stor positiv konsekvens

De enkelte temaenes vurderinger ligger til grunn;

- Hvor er det samlet størst konsekvenser?
- Hvor er det mange konflikter?

Tilleggsutredninger; endringer

Netto ringvirkninger (mernytte); *sjekkliste*

- (Virkninger i andre markeder enn transportmarkedet).
- Kriterier som må være til stede:
 - Prosjektet antast å gi store reisetidsbesparelse for tjeneste- og arbeidsreiser
 - Prosjektet antast å knytte sammen tjenesteytende næringer
- Kriterier som underbygger behov for å utrede netto ringvirkninger:
 - Prosjektet forventes å gi vesentlig reduksjon i køkostnader
 - Prosjektet forventes å gi vesentlig økning i tilgjengelighet for tettsteder med dårlig kommunikasjon

Eventuelle tilleggsutredninger

Netto ringvirkninger (mernytte);

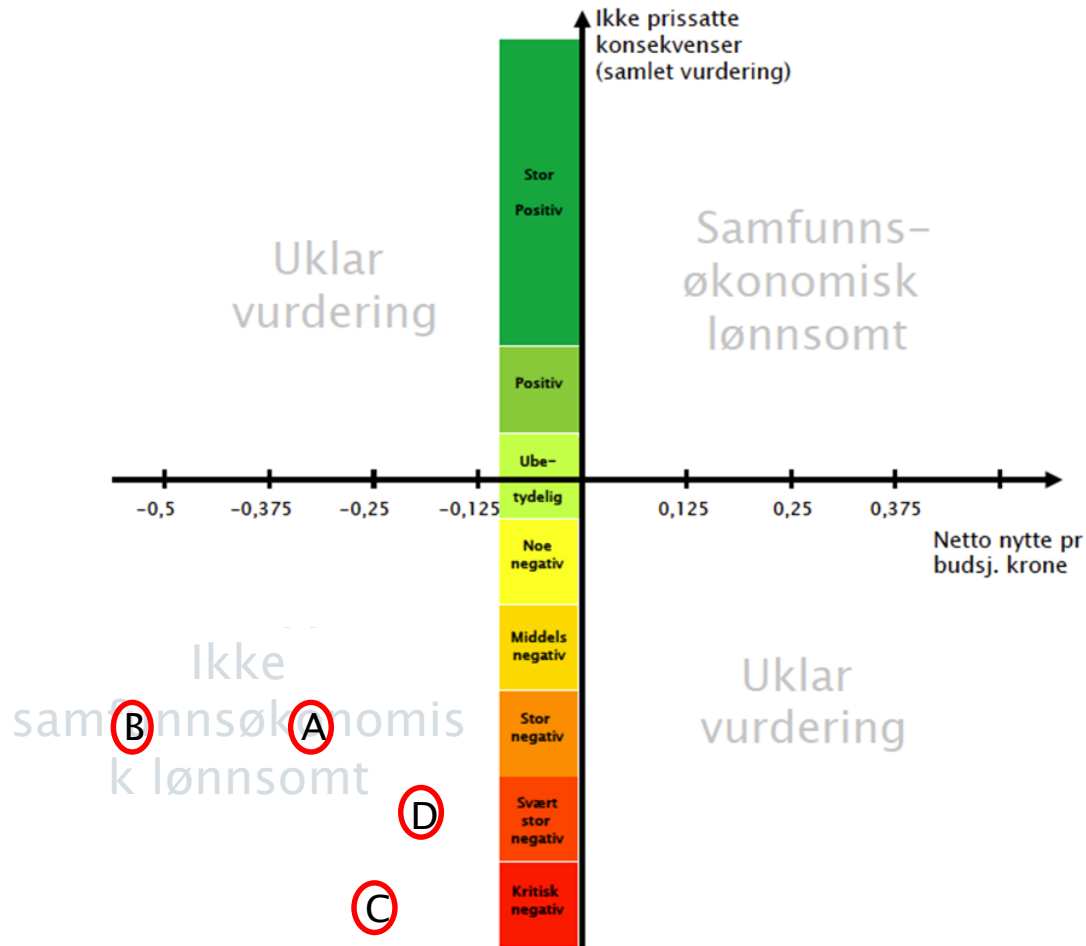
- Indikatorer som støtter opp om vurderingene:
 - Mer enn 20 % reduksjon av reisetid
 - Reisetid mellom tettstedene er lavere enn normal øvre pendleravstand (60 min)
 - Sysselsetting i tjenesteytende næringer i influensområdet er over 55 %

- Virkningene har typisk høyest verdi ved:
 - Store reisetidsreduksjoner
 - Store befolkningskonsentrasjoner
- Utrekes bare når de kan være betydelige (jfr. Sjekkliste) og kan gi beslutningsrelevant informasjon.
- ***Ingen omforent metode for beregning foreløpig, MEN arbeid pågår:***
 - *Kort sikt:* COWI har på oppdrag å skissere mulig metode for bruk i NTP
 - *Lang sikt,* forskningsprogram pågår

Sammenstilling; endringer

Sammenstilling prissatte og ikke-prissatte

Plassering i diagram for å vise samlet IP og P; tydeliggjøre avveininger.